

Commentaarformulier concept *Herziene Richtlijn Psychosociale ondersteuning Geüniformeerden*

Hartelijk dank dat u bereid bent om commentaar te leveren op deze concept richtlijn.

Instructies:

- Wij vragen u vriendelijk om de richtlijntekst te lezen en te voorzien van **inhoudelijk commentaar** via dit commentaarformulier.
- Indien het voor u mogelijk is, zou het onze voorkeur hebben om commentaar te ontvangen van het project- en stuurgroeplid per organisatie gezamenlijk.
- Na de commentaarfase wordt nog een redactionele slag geslagen betreft vormgeving (incl. literatuurlijst) en zinsopbouw. Hier hoeft u dus niet commentaar op te leveren.
- Na het invullen van uw commentaar in onderstaand formulier, vragen wij u het formulier te sturen naar de projectleider via f.bruggeman@arq.org. Eventuele vragen kunt u ook richten aan de projectleider.

Wij zien uw commentaar met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Mevr. dr. Fieke Bruggeman-Everts
Senior Beleidsadviseur/Onderzoeker
Werkdagen ma, wo, do en vr

ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum
ARQ Kenniscentrum Impact van Rampen en Crises
Nienoord 5 | 1112 XE Diemen
T 06 10 09 63 10
E f.bruggeman@arq.org **W** impact.arq.org

Gebundeld door:

Naam : Coalitie voor Veiligheid (CvV), samenwerkingsverband van vakbonden en beroepsorganisaties in de sector veiligheid
E-mailadres : info@coalitievoorveiligheid.nl

Ingevuld door:

Naam : Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)
E-mailadres : info@brandweervrijwilligers.nl

Ingevuld door:

Naam : [REDACTED]
E-mailadres : [REDACTED]

Ingevuld door:

Naam : [REDACTED]
E-mailadres : [REDACTED]

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

In algemene zin:

- Wij vinden de kwaliteit van de richtlijn niet verbeterd ten opzichte van de vorige versie. Het lijkt grotendeels te ontbreken aan nieuwe inzichten, er is geen lijn te vinden in het geschreven stuk en de mate waarin handvatten worden geboden aan de organisatie is vooral gericht op het medische spectrum. Ons advies is om voor een verdere stap naar publicatie te zetten, een aantal fundamentele vraagstukken herzien dient te worden, zie onderstaande commentaren. In de huidige vorm is de richtlijn onvoldoende geschikt voor publicatie.
- Zowel stuurgroep als geïnterviewden zitten primair in het psychosociale domein. Het lijkt er op dat de mensen die vanuit de hulpverleners geïnterviewd zijn specifiek een TCO/BOT achtergrond hebben. Wij missen de “eerlijke” blik van de geüniformeerden zelf en dat is wat ons betreft een gebrek in dit document;
- De richtlijn richt zich vanzelfsprekend op Nazorg, alleen is de toon medicaliserend. Ook het TCO is tegenwoordig verre van collegiaal en helaas vooral een formeel proces geworden. Het is jammer dat de richtlijn slechts zeer beperkt in gaat op de steunende context die de organisatie zou moeten bieden en de rol van leiderschap daarin. Ons inziens zit in de preventieve kant met name daar de winst te behalen.
- De richtlijn kan verbeterd worden door uit te diepen wat een organisatieperspectief op veilig en gezond werken is, waarbij met name de gezamenlijke verantwoordelijkheid van beide partijen centraal dient te staan. Daarbij gaat het veel meer om aansluiting vinden bij reguliere processen van fatsoenlijk werkgeverschap, dan om toeleiding naar professionele zorg. Indien dat laatste centraal staat, dan zouden wij adviseren de richtlijn een alternatieve titel te geven in de vorm van “Richtlijn voor psychosociale interventies en toeleiding naar zorg na schokkende gebeurtenissen”.

[REDACTED]
[REDACTED]

Pagina- en regelnummer	Commentaar
1. Inleiding en methode	
VBV: De inleiding doet erg chaotisch aan, de lezer wordt niet meegenomen in relevantie en bruikbaarheid van de richtlijn. Om gebruik te verbeteren zouden wij adviseren de inleiding meer te herschrijven volgens SCQA aanpak.	
5 – 80/85	VBV: De doorontwikkeling op zichzelf is een gegeven en minder relevant in de eerste regels van de inleiding. Advies om de eerste 15 regels waarom en wat van de richtlijn zeer scherp neer te zetten. Indien de herziening wel relevant wordt geacht, dan zouden wij expliciet aan willen geven wat de belangrijkste wijzigingen zijn ten opzichte van de vorige editie.
5 – 102/104	VBV:
5 – 106	VBV:

	Klinkt ons als een redelijk overbodige toevoeging en tevens onjuist. Immers, ook wanneer een situatie in de privésfeer overloopt naar de werksfeer, mag van de werkgever worden verwacht dat deze daar adequaat op zal reageren.
	Wij begrijpen de dwingende maatregel van de Arbowetgeving, maar zou dit geen laatste redmiddel moeten zijn? Effectieve PSH kan ons inziens alleen geboden worden wanneer de organisatie dit doorleeft vanuit een intrinsieke motivatie.
2. Visie	
	VBV: Dit hoofdstuk is geen visie, maar een opsomming van theoretische modellen. Een visie beschrijft een (ideaaltypisch) doel of doelstelling waarheen toegewerkt moet worden. Dat is hier niet het geval. Ik zou dit eerder theoretisch raamwerk noemen.
269	VBV: In onze optiek is gezondheid binnen hoog-risico beroepen een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dit komt later in het document ook terug en daarmee is deze zin tegenstrijdig. Advies: herformuleren.
272	VBV: Betuttelend
330	VBV: Door het gehele stuk lopen ARBO-regels, werkgevers processen en RI&E's door elkaar heen. Voorkeur heeft om dit in een aparte bijlage te zetten, dit is immers geen compliance document maar een werkzame richtlijn voor geüniformeerde diensten (Specifiek geen beleid!).
356	VBV: Wij vinden de definitie van Psychotrauma relatief gemedicaliseerd. Bovendien is de lijst die benoemd wordt niet uitputtend en dermate lineair. Het handelen van de organisatie is vaak een zeer complicerende factor en kan zelfs de meeste eenvoudige incidenten tot een ernstige stressor maken.
402	VBV: Zou hier mee beginnen. Aanvliegroute is dat het een veelkoppig monster is wat zich moeilijk laat definiëren. Daarom aanknopingspunt DSM, maar dit is lang niet uitputtend. Het is aan de betrokken organisatie om een constant adaptief vermogen te ontwikkelen om gevoelig te zijn voor de signalen van stress in de organisatie.
	VBV: De definitie van psychosociale hulpverlening ontbreekt en daarmee ook het hiaat naar de preventieve context (vóór het plaatsvinden van een potentieel schokkende gebeurtenis <i>inclusief</i> de werkgeversverantwoordelijkheid).

[illegible]

[illegible]